



**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. Vltcrius, delicatiusque examen qualitatis præuiæ intentionis
prouidentiaæ liberæ obiectiuè.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

CERTAMEN III.

Uterius, delicatiusque examen qualitatæ prævia intentionis providentiæ libera obiectivæ.

1. Duplex de mediis ad finem liberum præintentionem providentiæ obiectivæ liberam præcedentibus conclusionibus distinguitur; alteram, quæ de mediis sufficientibus sit; alteram vero de mediis efficacibus, & quibus de facto intentus effectus, & finis liber obiectivæ. Cum autem utrique providentiæ veram, scilicet intentionem finis liberi debere necessario præire; atque intentionis diuinae scilicet, & quasi intentio, & conatus, minor, maiorque affectus pro Dei libito esse possit, ut vidimus: quantæ scilicet intentionis sit, quæ alterum debeat, possitque præcedere minutius, non tamen scrupulatum examinandum hic, & subtilius est: quod, non intra curiositatem, superfluumque, & Theologo viro indignam disputationem fors manebit; sed ad rei Theologicæ utilitatem, & divinæ prædestinationis, gratiam Dei, & beneficentiam maiorem dignoscendam suo loco vicius progredietur; & de scilicet magnitudine (circa absolutam, ut diximus) respectu finis liberi, requisita, & possibili in intentione prævia providentiæ obiectivæ liberæ de mediis sufficientibus facilius est ex dictis resolutio.

2. Dico primo: intentio finis liberi scilicet summa, & tota scilicet, quæ Deus potest illum intendere: nequit præcedere providentiæ liberam de mediis sufficientibus solum ad finem liberum intentum obtinendum. Cum dico *liberi solum*, non excludo inter media aliquot media efficaciam ad intermedium, qui intentus ad eum liber non est, vel ex quo finis ille infallibiliter obiectivæ: siquidem, est ad actum efficaciam medium sit, respectu tamen finis intenti efficaciam, nec medium, nec actus ille habet si immediatum ad finem obtinendum, seu actum, quem infallibiliter finis sequitur, sit sufficientis solum: ut in reprobis nonnullis diu iustis, ob unum mortale damnatis. Probatur facile conclusio: intentio finis liberi scilicet, tota scilicet, quæ illum Deus potest intendere ipsum determinat ad agendum ex parte sua, quidquid potest, ut finis intentus liber de facto obiectivæ: at dum non est eius electio & providentiæ de mediis efficacibus, sed solum sufficientibus non agit, quæ tum ex parte sua potest, ut de facto finis liber intentus obiectivæ: ergo nec electio nec providentiæ illa de mediis sufficientibus solum est, neque ex intentione esse potest scilicet summæ, & tota scilicet quæ Deus potest illum finem liberum intendere.

3. Dico secundo: Ad eandem providentiæ obiectivæ liberam de mediis sufficientibus solum ad finem intentum intentio scilicet finis ultra minimum scilicet non requiritur ut præcedat; aut potest quæ magis, & multo amplioris scilicet habet, providentiæ præire. Prima conclusionis pars probatur: quia eo ipso quod absolute intentio finis scilicet, verumque eius desiderium sit, est activa, & inductiva intendens ad aliquid ex parte sua agendum, & apponendum ad finem intentum, alioquin non scilicet intentio, verumque finis desiderium; sed pura complacentia foret: sed intentio finis scilicet minimo scilicet scilicet intentio illius, verumque desiderium absolute est: ergo est inductiva seu potest de se inducere intendentem ad aliquid agendum conducentem saltem absolute ad finem intentum, tamen non ad agendum, quod maxime ad illum finem conducatur: eiusmodi autem est medium absolute sufficientis: ergo ad hoc à Deo eligendum, & providendum intentio absolute scilicet, minimo etiam scilicet, sufficit, nec magis scilicet requiritur, ut electionem, & providentiæ de mediis solum sufficientibus præcedat.

4. Potest autem intentio amplioris minimo scilicet tam providentiæ antecedere (dummodo summum scilicet non peringat iuxta dicta conclusio. r.) ut secunda parte conclusionis dicebatur. Ratio est: quia ex intentione, non summæ scilicet, non determinatur Deus antecedenter ad electionem medijs efficacibus, sed manet liberè ad electionem efficacibus vel sufficientibus ad finem præintentionem: ergo intentio amplioris scilicet minimo potest præire electioni, & providentiæ medijs solum sufficientibus ad finem per ipsam intentionem. Probatur secundo: quia maioris scilicet minimo Deum salutem Reprobatorum intendere, testatur ipse frequentissime expresse, & per parabolas, ac similitudines, & affectibus doloris vehementis de eorum perditione, & aliis, quæ vidimus, & expendimus controversia quarta de voluntate d. 4. quæstione tertia à certamine tertio. Ni enim maiori minimo scilicet conatu, & intentione scilicet Deus Reprobatorum salutem intenderet, ac desideraret à veritate desiderij sui multum excedens: atque per mendacium, & simulationem desiderij illius, & intentionis suæ magnitudinem, & vehementiam nobis commendasset: quod est impossibile. Providentiæ autem salutis Reprobatorum de medijs solum sufficientibus ad ipsam est: ergo providentiæ de iis solum medijs ex multum scilicet intentione finis potest procedere.

5. Quo autem magnitudo scilicet circa summum potest peringere in intentione, ex qua de medijs solum sufficientibus ad finem intentum provideatur, designare nostræ facultatis, & prudentiæ non est. Id tamen solum prudenter asserere possumus: ad gradum scilicet tatis, quæ variis, & circa circum, & prope summum scilicet, non physice solum, sed & moraliter non posse peringere intentionem, quæ solum de medijs sufficientibus ad finem intentum provideat: & hæc sit circa scilicet magnitudinem quam potest peringere intentio antecedens providentiæ obiectivæ liberam de medijs solum sufficientibus, tertia & postrema conclusio probatur: quia, tamen intentio finis, quæ affectivè summum scilicet, quasi physice in Deo non peringit, & claudit, non determinat affectivè, & quasi physice Deum ad electionem, & providentiæ de medijs solum efficacibus, & quibus præintentionem ab eo finis liber de facto infallibiliter, ac certò obiectivæ: aut intentio, quæ circa circum, & prope summum scilicet moraliter peringit: moraliter etiam peringit vim moriam, ac de se inducentem summam affectivæ, & quasi physice scilicet intendentem finem illum liberum. Atqui summa hæc affectiva: & quasi physice scilicet, & intentio intentionis Dei finis liberi; affectivè, & quasi physice, Deum determinat ad electionem medijs efficacibus ad illum finem: Ergo intentio scilicet, quæ circa circum, & prope summum scilicet illius effectivæ, & quasi physice moraliter sit, moraliter Deum ad electionem, & providentiæ medijs efficacibus determinabit, ac proinde ex illa procedere, posse procedere ad electionem, & providentiæ medijs solum sufficientibus prudenter asseri absolute nequit; et si metaphysice loquendo asseri possit. Quia, licet moralis solum impossibilitas electionis, & providentiæ de medijs solum sufficientibus ex determinatione intentionis illius solum morali ad electionem, & providentiæ de medijs efficacibus, non reddat electionem, & providentiæ de medijs solum sufficientibus metaphysice, & propter absolute impossibile: aut adeo reddit illam difficilem, ut moraliter impossibile debita, & communitati iuris, quam hominum estimatione merito habeatur: vixque, & raro superabilis: prudentiæ autem iudicium de rerum possibilitate ex vix raroque non auctum mora liter, possibilis esse non potest.

6. Dico quarto: Intentio summæ, vel circa circum, ac prope scilicet (circa efficaciam tamen, & absolute inefficax seu non efficax de se se, & secundum intrinsecum sui) potest ad providentiæ obiectivæ liberam de medijs efficacibus ad finem intentum præcedere; non tamen requiritur ut præcedat. Prima conclusionis pars probata satis est ex dictis certamine secundo, præsertim à numero sexto, & nuper num. 5.

ex.

7. Confinatur: Nam ita frigide intenditur Deum omnium, & singulorum, Reproborum salutem (cum adeo ardens salutis omnium, etiam peregrinatus, & Reproborum defectum suum teltetur iuxta dicta) vt vi intentionis illius, aliquibus saltem eorum (quorum posuit salutem ardentius adhuc desiderare, ac verosimiliter de facto desiderauit ardentius) de mediis efficacibus ad salutem eligere, ac prouidere non poterit, verum mihi simile non est: immò verò censo intentionem salutis, ex qua Reprobis singulis, & omnibus de mediis solum sufficientibus prouidet, sufficientem vim motiui, seu inductiui, esse non determinatiuam, ad electionem mediocrius efficacibus habuillie. Quo enim pacto vehemens adeo Dei intentio, & desiderium salutis ardens, atque adeo vt in scripturis venditur, esse posset, quod ipsam non solum ad electionem, & prouidentiam de mediis efficacibus ad salutem non induxit (vt potuit non inducere de facto, quia liberum eum, nullatenusque physice, aut moraliter ad mediis efficacibus electionem, & prouidentiam determinatum reliquit, vt nuper dicebamus) sed neque inducere Deum ad illam potuit: intentionis quippe vehementia & desiderij ardor, tametsi non summus, vel prope summus cum exclusione potentie motiue ad electionem, & prouidentiam de medio efficaci manifeste repugnat: immò verò Catholicæ contra Hæreticos Theologæ non exiguus labor fuit huius intentionis & salutis Reproborum, ac desiderium ardens absolute à scriptura, & Patribus assertum cum negatione, & defectu electionis, & prouidentia diuinæ de mediis efficacibus quibus de facto salutem Reprobi consequenter concordare: nedum cum defectu virtutis motiue ad electionem, & prouidentiam, cuius concordia citraloco est controversia quarta de voluntate, & hic certamine secundo à numero quinto, & hoc q. principium posuimus, fulius huius difficultatis solutioni extendendum atque explicandum controu. 8. de reprobatione, vbi eius difficultatis exsequenda, & exarmanda propria esse debet.

De subjeeto Providentie.

*De Providentiæ uniuersim accepta
subjecto.*